

V CENTENARI DEL NAIXEMENT DE JERONI MUNYÓS

Munyós comenta els clàssics

Els comentaris a Plini el Vell i Teó d'Alexandria

Jeroni Munyós va publicar poques obres, però va deixar un notable volum de manuscrits, alguns dels quals s'han conservat en diverses biblioteques d'Europa en còpies dels seus deixebles o autògrafs, incloent-hi els comentaris a diverses obres clàssiques (fig. 1).

Els comentaris al segon llibre de la Història natural de Plini

Munyós va redactar els seus comentaris al segon llibre de *la Història natural de Plini* cap a 1568. *La Història natural de Plini* abasta una gran varietat de temes, com la geografia, l'antropologia, la zoologia, la botànica o l'astronomia. És l'obra clàssica llatina de divulgació dels coneixements sobre la natura més important de l'antiguitat.

Munyós va comentar el segon volum de *la Història natural*, dedicat a l'astronomia i la cosmologia. Aprofita l'obra de Plini per a exposar les seues pròpies idees cosmològiques, en molts aspectes similars a les de l'autor romà (fig. 2).

Traducció anotada del comentari a l'Almagest de Teó d'Alexandria

L'obra més ambiciosa de Munyós va ser una traducció al llatí, amb notes i addicions pròpies, del comentari sobre l'Almagest de Ptolemeu, realitzat cap a l'any 365 per Teó d'Alexandria, matemàtic i pare de la famosa Hipàtia, que va col·laborar amb ell en aquesta obra. Va iniciar la seua traducció comentada en 1568 i va acabar el manuscrit en 1582, encara que va continuar afegint-hi anotacions i dades d'observacions posteriorment.

El seu objectiu amb aquesta obra sembla que va ser revisar tota l'astronomia ptolemaica per conèixer-la millor i utilitzar-la com a eina didàctica en les seues classes (fig. 3).

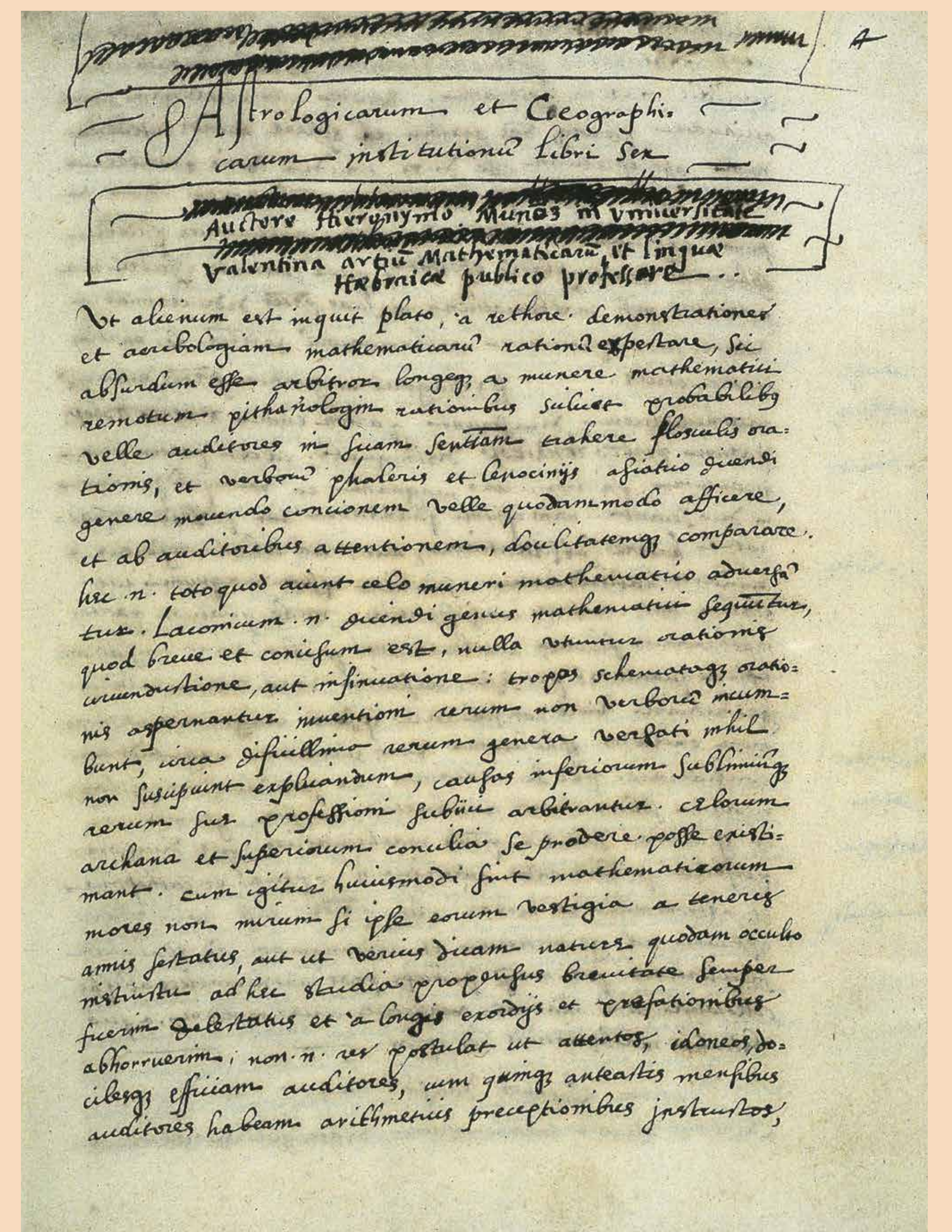
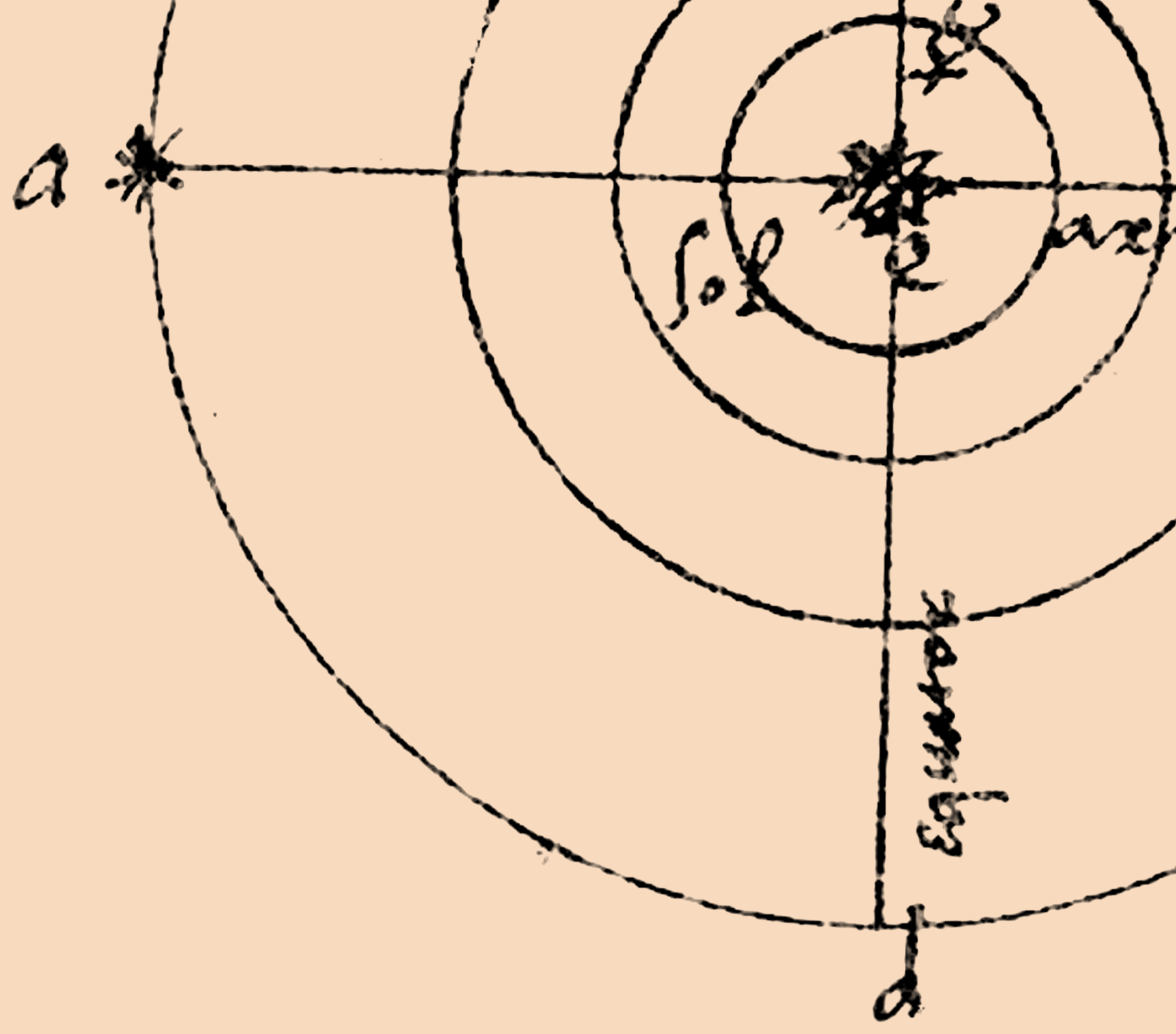

Fig.1. Portada del manuscrit de *Munyós Astrologicarum et geographicarum institutionum libri sex*.
Font: Biblioteca Apostòlica Vaticana

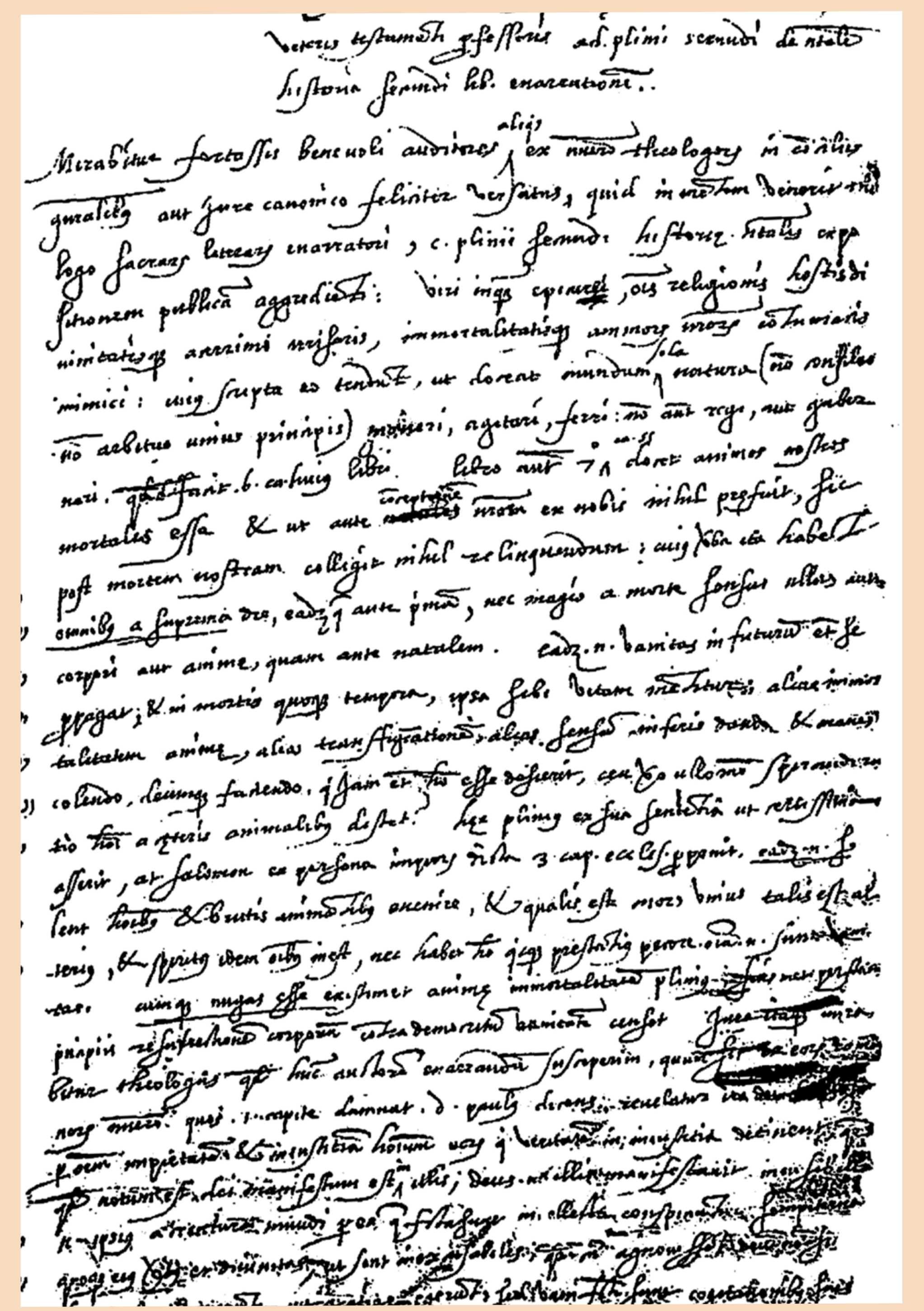

Fig.2. Prefaci dels comentaris al segon llibre de la *Història Natural de Plini*, de Jeroni Munyós. Font: Víctor Navarro Brotons

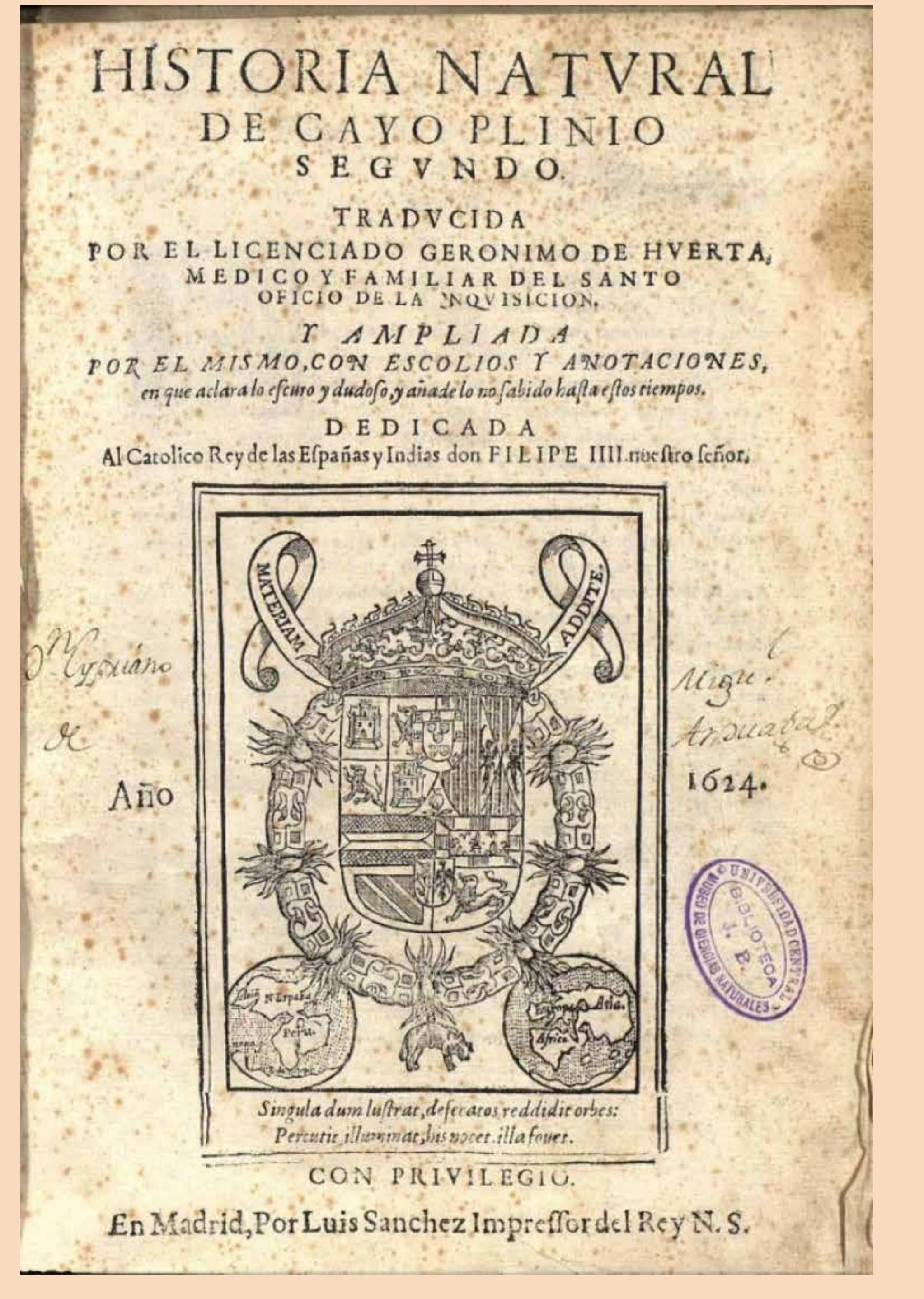
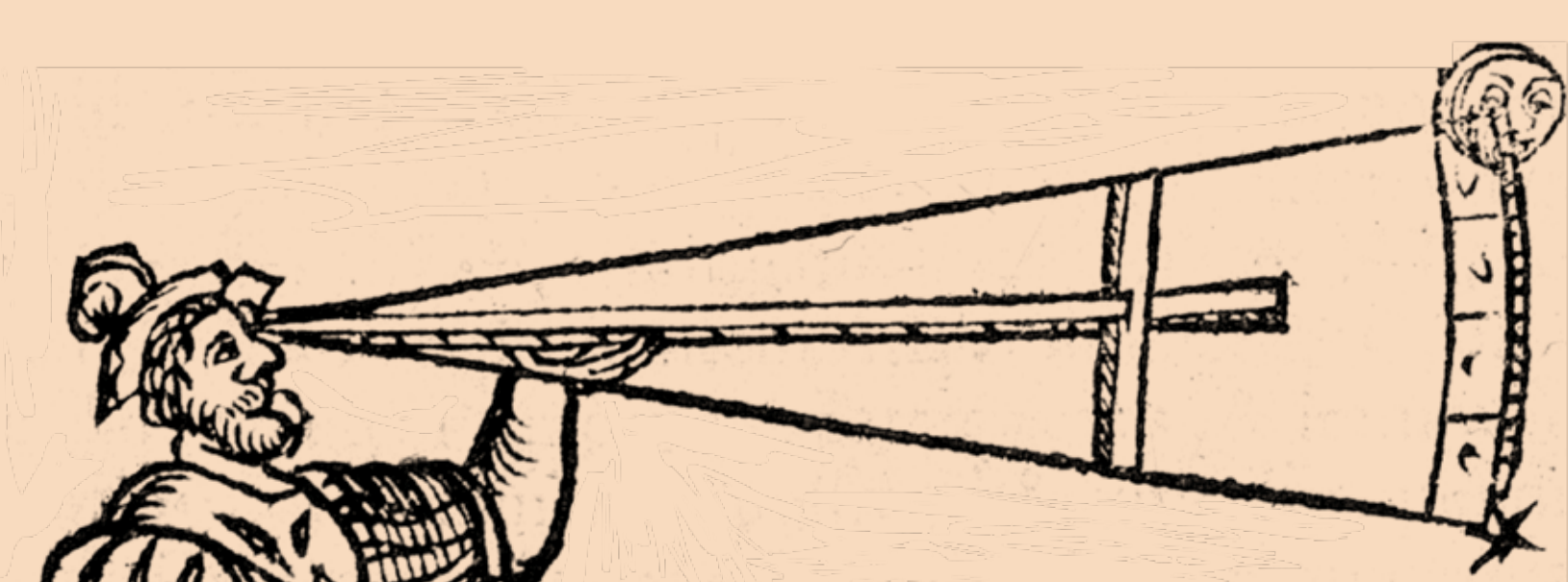

Fig.3. *Història Natural de Plini*. Traducció de Gerónimo de Huerta, Reial Jardí Botànic

Textos: Amèlia Ortiz-Gil, Enric Marco i Fernando J. Ballesteros
Revisió científica: Víctor Navarro Brotons i Vicent J. Martínez
Composició i disseny: Patricia Bolinches

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA V centenari JERONI MVNYÓS

Observatori Astronòmic UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Departament d'Astronomia i Astrofísica